

Maakuntien palveluluokituksen yhdistäminen kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitukseen

Maakunta- ja sote-uudistuksen toteuttamatta jäämisen johdosta kunnilta maakunnille siirtymässä olleet tehtävät jäävät kunnille. Tätä vastaavat tarkennukset on tehty myös kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksen uuteen versioon.

Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitukseen on tuotu maakuntien palveluluokituksesta erityisesti sosiaali- ja terveystaloudellisia, pelastustoimea, alueiden käyttöä ja kehittämistä sekä ympäristö-terveydenhuoltoa koskevat luokat, minkä seurauksena luokkien kokonaismäärä on kasvanut. Erityisesti sosiaali- ja terveystaloudellisia koskeva luokitus on hienojakoista. Uusi luokitus on suunniteltu käytettäväksi siten, että hienojakoista luokitusta käyttävät palvelua tuottavat organisaatiot kuten kuntayhtymät ja isäntäkunnat. Ostajaorganisaatiot voivat puolestaan käyttää karkeampaa luokitusta, joka vastaa pitkälti nykyistä Tilastokeskuksen tehtävälukitusta. Karkeampaa luokitusta voi kuitenkin käyttää ainoastaan kunnilta ja kuntayhtymiltä ostettavissa palveluissa, yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut on eriteltävä hienojakoisemman palveluluokituksen mukaan.

Yllä kuvattu luokitusmalli ilmenee taulukkopohjasta siten, että ensimmäinen palvelujen ryhmään kuuluva rivi kuvaa ostoja kunnilta tai kuntayhtymiltä, joita ei eritellä (karkeampi luokitus). Muita rivejä käytetään palvelujen tuotantoyksiköissä sekä ostoissa yksityisiltä palvelujen tuottajilta (hienojakoisempi luokitus). Kommentoinnin apuna on myös sarake palvelu (karkea), johon karkea luokka on merkitty rivitasolla.

Alla muutama esimerkki siitä, miten kahdessa eri tasossa toimivaa luokitusta tullaan soveltamaan. Esimerkkinä on käytetty sote-palveluja, mutta samoja periaatteita sovelletaan myös muun muassa maakuntaliittojen ja pelastustoimen palveluissa.

Esimerkki 1: Kunta on ulkoistanut sote-palvelunsa kuntayhtymän hoidettavaksi

Kuntayhtymä toimii sote-palveluiden tuottajana, ja raportoi omassa talousraportoinnissaan käyttäen hienojakoista sote-palveluluokitusta. Ulkoistuksen tehnyt kunta puolestaan raportoi karkeammalla tasolla. Kunnan on huolehdittava siitä, että kuntayhtymä laskuttaa kuntaa karkeaa raportointitasoa vastaavalla tai tätä hienojakoisemmalla erittelyllä.

Esimerkki 2: Isäntäkuntamalli

Isäntäkunta erittelee palvelutuotannon tulot ja menot hienojakoisemman palveluluokituksen mukaisesti. Sopimuskunta ostajana voi merkitä ostot palveluluokitukseen karkeammalla tarkkuudella. Asiakasmaksut ja muut tulot muilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä on aina eriteltävä hienojakoisemman palveluluokituksen mukaisesti.

Esimerkki 3: Kunta ostaa sote-palveluita yksityiseltä palveluntuottajalta

Kunnan ostaessa sote-palveluita yksityiseltä palveluntuottajalta katsotaan tämän itse tuottavansa sote-palvelunsa. Tämän vuoksi kunnan on raportoitava sote-menonsa käyttäen hienojakoista luokitusta.

Esimerkki 4: Sote-palveluita tuottava kuntayhtymä ostaa sote-palveluita toiselta kuntayhtymältä

Palveluja tuottava kuntayhtymä käyttää hienojakoista erittelyä, ja palveluja ostava kuntayhtymä voi esittää menot karkeammalla luokituksella.